
[2024-21-RE](#)

Causa 2024-21-RE

(Felisberto Da Graça c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 168-2024. Recurs d'empara

Aute del 17 de juny del 2024

BOPA núm. 72, del 26 de juny del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 21 de maig del 2024, per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 10 de maig del 2024 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2024-21-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 10 de maig del 2024;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals

1.1. L'11 de gener del 2024, la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va interposar una querrela contra la batlle Alexandra Terés Erich per la presumpta comissió d'un delict de prevaricació judicial, per tal com aquesta li va denegar el benefici de justícia gratuïta, mantenint l'advocat de guàrdia, així com la diligència que s'havia de practicar.

1.2. El 23 de gener del 2024, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què decidia no admetre a tràmit aquesta querrela.

1.3. La representació processal de la recurrent va formular un recurs d'apel·lació, i, el 5 de març del 2024, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual acordava desestimar aquest recurs, confirmar íntegrament la decisió de la primera instància i condemnar l'apel·lant al pagament de les costes processals ocasionades.

1.4. El 27 de març del 2024, la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 5 de març del 2024, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a la defensa i a l'assistència tècnica d'un lletrat, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 10 de maig del 2024, el Tribunal Constitucional va dictar un aute mitjançant el qual inadmetia a tràmit aquest recurs per la seva falta manifesta de contingut constitucional.

2. Arguments de la recurrent

- La recurrent en empara indica que va prestar declaració prop del tribunal d'instància sense les garanties degudes. És cert que el Tribunal de Corts va revocar la decisió judicial de primera instància i li va atorgar el benefici d'assistència lletrada gratuïta, però no va realitzar la declaració prevista davant la batlle instructora perquè no va gaudir del temps necessari per preparar la seva pròpia defensa.

- Entén que aquests elements probatoris no han estat objecte de valoració per la Sala Penal i que la infracció dels drets fonamentals denunciada en el recurs d'empara s'ha produït de manera efectiva, en particular, la vulneració del seu dret a la defensa.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que disposi l'admissió a tràmit del seu recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. p. ex. les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE, 2014-38-RE, 2016-11-RE, 2016-59-RE, 2018-3-RE, 2018-7-RE, 2018-19-RE, 2020-6-RE, 2020-40-RE, 2020-44-RE, 2022-51-RE, 2022-52-RE, 2022-53-RE, 2022-59-RE, 2022-61-RE, 2023-40-RE, 2023-50-RE, 2023-58-RE, 2023-61 i 64-RE, 2023-70-RE, 2023-72-RE, 2023-73 i 74-RE, 2023-78-RE, 2023-81-RE, i més recentment, 2024-13-RE, 2024-14-RE, 2024-16-RE i 2024-18-RE).

3.2. D'acord amb la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació, per part del recurrent, d'elements de fet o de dret que no hagin pogut ser tinguts en compte en la decisió constitucional impugnada.

3.3. La recurrent en súplica exposa que existeixen nous elements probatoris que no han estat valorats per la Sala Penal, com el fet que, malgrat l'estimació del seu recurs d'apel·lació o la revocació de l'aute de la batlle instructora, que va donar lloc a l'atribució del benefici de justícia i d'assistència lletrada gratuïtes, no va prestar declaració davant la batlle perquè no va poder gaudir del temps necessari per preparar la seva declaració.

Ara bé, la recurrent sembla oblidar que el recurs de súplica té com a pressupòsits que han d'existir elements de fet o de dret que aquest Tribunal Constitucional no hagi pogut prendre en consideració en el moment de decretar la inadmissió del recurs d'empara.

Si s'analitza l'aute del 10 de maig del 2024, pel qual aquest Tribunal Constitucional va inadmetre el recurs d'empara, resurt que en el seu fonament de dret 3.3 es va afirmar:

"No obstant això, la vulneració que denuncia els drets a la defensa i a l'assistència tècnica d'un lletrat no té cabuda en aquest recurs d'empara, ja que l'aute de la batlle instructora del 17 de març del 2023, que li denegava el benefici de justícia gratuïta i que ordenava la continuació de la declaració amb l'advocat del torn de guàrdia, va ser revocat per l'aute del Tribunal de Corts del 12 de maig del 2023, que va reposar a la recurrent en els seus drets a la defensa i a l'assistència tècnica lletrada. En efecte, aquest darrer aute va acordar l'atribució del benefici de justícia gratuïta.

Per consegüent, cap vulneració actual, atès que ha estat reparada en virtut del sistema de recursos previstos en la jurisdicció ordinària, es pot pretendre respecte dels drets a la defensa i a l'assistència tècnica lletrada, de manera que sobre aquests drets el recurs d'empara es troba manifestament mancat de contingut constitucional -article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional".

3.4. En el sentit exposat, l'aute del Tribunal de Corts del 12 de maig del 2023, en el seu considerant segon, va constatar que el dret a la defensa s'ha de reconèixer en totes les fases del procés i ha de salvaguardar-se al llarg de totes les actuacions processals i, per tant, també en el marc de les diligències prèvies. Sobre la base d'aquestes consideracions, el Tribunal de Corts va decidir estimar el recurs d'apel·lació i concedir el benefici de defensa i d'assistència tècnica lletrada gratuïtes als efectes en dret procedent.

Des d'aquesta òptica, no es pot apreciar cap vulneració al dret a l'assistència tècnica lletrada, ja que, com vam indicar en el nostre aute d'inadmissió a tràmit del 10 de maig del 2024, la concessió per part del Tribunal de Corts del benefici de justícia gratuïta sol·licitat i la revocació de l'aute impugnat van garantir l'exercici del dret fonamental a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

També es pot afegir que, un cop concedit el benefici de justícia gratuïta esmentat, res impedeix a la persona investigada en unes diligències prèvies comparèixer amb l'advocat designat i prestar declaració davant la batlle instructora quantes vegades tingui per convenient, de manera que no poder prestar declaració assistida del lletrat designat el 21 de març del 2023 no comporta, en les coordenades ara descrites, cap vulneració dels drets fonamentals denunciats.

3.5. Les consideracions anteriors justifiquen la desestimació del recurs de súplica, perquè no s'aprecia l'existència de cap element de fet o de dret que no hagi pogut ser pres en consideració en l'aute d'inadmissió a tràmit d'aquest Tribunal Constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça contra l'aute del Tribunal Constitucional del 10 de maig del 2024 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2024-21-RE.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, a la presidenta del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 de juny del 2024.

Jean-Yves Cullet Joan Manel Abril Campoy

President Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat